



# Naše univerzitní město

Jak s knihou  
pracovat?



## Naše univerzitní město

### Jak s knihou pracovat?

texty © Tereza Vintrová, 2025

ilustrace © Barbora Valecká, 2025

© Univerzita Palackého v Olomouci, 2025

Odborná redaktorka Dominika Provázková Stolinská

Odpovědná redaktorka Tereza Vintrová

Jazykový redaktor Háta Kreisinger Komňacká

Graficky upravila a písmy Ohno Softie Variable a Haboro Soft vysázela Lenka Wünschová

1. vydání

Vydala Univerzita Palackého v Olomouci

Křížkovského 8, 779 00 Olomouc

VUP 2025-0083

ISBN 978-80-244-6605-7 (iPDF)



Univerzita Palackého  
v Olomouci



Pedagogická  
fakulta



# OBSAH

|                                                      |    |
|------------------------------------------------------|----|
| <b>O knize</b>                                       | 5  |
| <b>Příběh: Teo a Lea na univerzitě</b>               | 6  |
| <b>Postavy</b>                                       | 9  |
| <b>Jak s knihou pracovat?</b>                        | 11 |
| Aktivity vycházející z obrázků v knize               | 11 |
| Návazné aktivity k jednotlivým dvoustranám           | 12 |
| Ahoj školko!                                         | 13 |
| Škola od rána do večera                              | 14 |
| Vánoce, Vánoce přicházejí                            | 15 |
| To zvládneme!                                        | 16 |
| Škola hrou                                           | 17 |
| Hurá ven!                                            | 18 |
| Školko, měj se!                                      | 19 |
| <b>Kde jsme čerpali inspiraci...?</b>                | 20 |
| <b>Přílohy</b>                                       | 21 |
| Návod na výrobu vyprávěcích kostek                   | 22 |
| Návod na výrobu draka                                | 24 |
| Pracovní list – papírový drak                        | 26 |
| Návod na výrobu řetězu na vánoční stromek z popcornu | 27 |
| Návod na výrobu řetězu na vánoční stromek z papíru   | 27 |
| Karty ke hře Na detektivy / Pexeso                   | 28 |
| Návod na výrobu sněhových vloček z papíru            | 32 |
| Návod na výrobu travních panáčků                     | 34 |
| Pracovní list – Velikonoce                           | 35 |
| Návod na výrobu rumbakoulí z recyklovaných materiálů | 36 |
| Návod na výrobu jmenovek na nástěnku                 | 38 |
| Návod k aktivitě Jak pijí květiny?                   | 41 |

# IKONY



tvoření



hry



pohybové aktivity



pracovní listy



pokusy



materiály k vytištění



doplnění, varianty aktivit

# O KNIZE

Publikace [Naše univerzitní město](#) je plná okouzlujících čtecích obrázků a zábavných úkolů, které odhalí dětem tajemství vysokoškolského života. Kniha pomáhá rozvíjet dětskou fantazii, postřeh a zrakovou paměť a také rozšiřovat slovní zásobu. Některé aktivity jsou snadno rozpoznatelné, jako hledání schovaných obrázků nebo ztraceného chameleona. Další úkoly jsou součástí této publikace a nastiňují, jak na základní aktivity navázat a dále rozvíjet dětskou zvědavost. Cílem tohoto textu není předložit vyčerpávající seznam aktivit pro děti v mateřské škole, ale přinést inspiraci k dalšímu rozvíjení témat, která jsou v knize prostřednictvím ilustrací nastíněna. Naleznete zde tedy stručný návod, jak pracovat se samotnou knihou, příběh hlavních hrdinů Tea a Ley a jejich nejbližších, podrobnější popisy důležitých postav, ale také tipy na rozšiřující hry a aktivity – od rukodělných po pohybové, včetně návodů a pracovních listů. V příloze na konci této publikace pak naleznete materiály k vytištění (návod, pracovní listy apod.).

Samotná kniha vás zavede na sedm nádherně ilustrovaných dvoustran, které nejmenším dětem představí život na vysoké škole. Průvodci v knize jsou dva předškoláci – dvojčata Teo a Lea. Prožijeme s nimi celý akademický rok, od vzrušujícího začátku studia přes trávení volného času a napínavé zkoušky až po slavnostní promoci. To vše mohou děti sledovat v kontextu podobných událostí v mateřské škole, které jsou pro lepší pochopení na jednotlivých dvoustranách také zobrazeny. Vedle základního námětu vysokoškolského života rozvíjí kniha další témata, jako jsou proměny ročních období, svátky (Halloween, Vánoce, Tři králové, Velikonoce), ale také handicap, ekologie nebo hudba.



# PŘÍBĚH: TEO A LEA NA UNIVERZITĚ

Ahoj kamarádi, my jsme Teo a Lea a jsme dvojčata. Je nám pět let a rozhodně víme, co je to dobrodružství! Naše starší sestra Emma říká, že jsme malí rošťáci. A možná má pravdu... ale my jen máme rádi legraci! Letos jsme k narozeninám dostali chameleona. Jmenuje se Arno a je to dobrodruh jako my. Občas ho něco zaujme, zdrží se a my ho hledáme. Vždycky máme strach, jestli se mu něco nestalo.

Nejradši svá dobrodružství prožíváme s naší rodinou. Maminka Dana je městská architektka a pořád něco plánuje nebo kreslí. Má plnou brašnu výkresů, ale často ji někde zapomene a my musíme vyrazit na lov, abychom ji našli! Je to psina. A náš tatínek Adam je chemik. Doma dělá různé pokusy a my mu s tím rádi pomáháme. Občas nás vezme s sebou do své laboratoře na fakultě, kde si můžeme prohlédnout všechny ty zkušavky! Jeho kolega pan Uhlík z toho ale nemá moc radost. Bojí se, že něco rozbijeme.



...

Emma má dnes velký den – začala chodit na vysokou školu.

Když jsme to poprvé slyšeli, Teo vykulil oči a povídá: „To je asi nějaký obrovský zámek pro chytré princezny a čaroděje!“

Emma se rozesmála a vysvětlila nám, že to není jen jedna budova, ale spousta různých budov po celém městě. A tak jsme se rozhodli, že se tam vydáme na výpravu – a vezmeme vás s sebou!

Emma bude studovat na filozofické fakultě angličtinu, ale dneska šla nejdřív do informačního centra, kde si studenti vyzvedávají karty, které potřebují na všechno možné – do knihovny, na jídlo i na různé akce. Vzala s sebou i svého kluka Davida, ten už letos bude vysokou školu končit a stane se z něj pan doktor. David s sebou měl svého věrného pejska Karla. Ten je taky součástí naší rodiny. Když si hrajeme venku, vždycky se nás snaží chránit a dává na nás pozor.



My dnes máme také velký den – první den školky po prázdninách! Už jsme se těšili, až uvidíme kamarády, paní učitelku a naše oblíbené hračky. Maminka s tatínkem nás doprovodili až ke dveřím školky. „Zase trochu vyrostli,“ usmála se maminka. „A pořád jsou stejně zvědaví,“ dodal tatínek a mrknul na nás, než nám zamával na rozloučenou.

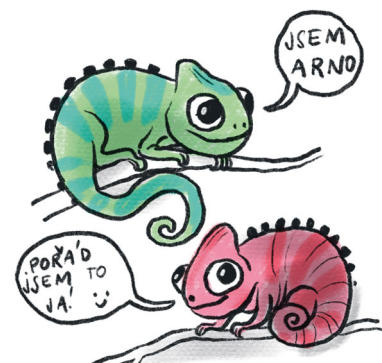
Ve školce už na nás čekali kamarádi – někdo se zrovna vítal, jiný si hned šel hrát. A ti úplně nejmenší byli ve školce poprvé. „To bude super rok!“ zašeptala Lea a podívala se směrem k univerzitě. „A třeba zjistíme, co tam Emma vlastně celý den dělá!“ řekl Teo a už měl v hlavě plán na to, jak ji co nejdřív navštíví.

...

A plán se opravdu brzy uskutečnil. O pár týdnů později jsme se totiž vydali navštívit jednu z Emminých kamarádek ze školy: „Pojďte, ukážu vám, kde bydlí Linda!“ „Ona nebydlí doma?“ divil se Teo. „Ne, bydlí na koleji – to je dům pro studenty, co přijeli z jiných měst,“ vysvětlila Emma.

Za chvíli už jsme mávali Lindě, která už na nás čekala před velikou budovou a pozvala nás nahoru do svého pokoje.

„Tady je ale málo hraček,“ rozhlédla se Lea. „My tu máme spíš knížky, sešity a plakáty,“ zasmála se Linda. Ukázala nám svůj pokoj a chvíli jsme si povídali. Pak se Linda podívala na hodinky: „Už musím běžet na oběd, ať nepřijdu pozdě do školy.“ Tak jsme ji doprovodili k menze, kde jsme se s ní rozloučili. „Tak ahoj, Lindo! A dobrou chuť!“



U menzy jsme taky zahlédli Davida, jak sedí na schodech. „Ahoj, vy tři!“ usmál se a podal nám sušenku. Zůstali jsme u něj chvíli sedět a povídali si. Před menzou byly krásné dýně – asi jako výzdoba na Halloween. Najednou Lea zašeptala: „Počkej... kde je Arno?“ Ještě před chvílí seděl na Emmě na rameni. A najednou byl fuč! „Nejspíš si zase něco prohlížel a někam se schoval,“ přemýšlel Teo, když jsme se rozhlédli okolo. Arna jsme nakonec našli – ale neprozradíme kde. Schoval se opravdu mazaně! Najdete ho taky? Nakonec nás Emma vzala zpátky do školky a vrátila se zpátky za Davidem. Většina dětí právě obědvala nebo spala, ale my jsme si vyšplhali na náš oblíbený strom před budovou.

...

Na dveře pomalu klepala zima a s ní advent. V oknech a na ulicích svítila světýlka, město vonělo po skořici a na náměstí se konaly vánoční trhy. Emma se celý podzim pilně učila, ale o adventu už měla ve škole volněji, tak si mohla občas zajít na horkou čokoládu. My ve školce jsme zase vyráběli vánoční ozdoby a těšili se na besídku. A pak nastal den, kdy jsme s celou třídou šli zpívat koledy na vánoční trhy!

Na náměstí jsme se postavili ke schodům u morového sloupu. Většina dětí stála na jedné straně a zrovna zpívala „Půjdeme spolu do Betléma“. Paní učitelka Iva se usmívala a jemně udávala tempo



rukama. My dva jsme stáli na druhé straně schodů a vykukovali opatrně za sloupem. „Nemůžu zpívat, když vím, že je tu někde Emma s Davidem. Já se před nimi stydím,“ zašeptala Lea, když jsme se rozhlíželi, jestli je někde neuvidíme. Nakonec jsme je zahlédli u kavárny. Emma tam stála s Davidem, který právě zvedl nad hlavu větvíčku jmelí. Emma se rozesmála – a dala mu pusku. Mezitím rodiče stáli kousek opodál. Nepotřebovali mávat ani fotit – jen poslouchali, jak děti zpívají, a užívali si kouzelnou vánoční chvíli.

...

Po Vánocích jsme si ve školce vyprávěli o dárcích, hráli si ve sněhu a začali jsme zase trochu pracovat – třeba na různých úkolech, co pro nás připravila paní učitelka Iva. Právě nám rozdala papíry, kde byla nakreslená jen polovina stromu. „Zkuste dokreslit druhou polovinu – tak, aby byl úplně stejný zleva i zprava!“ Lea si hned vzala tužku a pustila se do práce. Teo se přihlásil a ptal se, jestli může na strom dokreslit ozdoby. „Jen aby ti z toho nevyrostl vánoční keř,“ smála se Lea a pečlivě kreslila větev po větvi.

Zatímco my jsme pilně pracovali, Emma měla důležitý den. S Lindou zrovna seděly ve velké učebně u stolu, hlavy skloněné nad papíry, a psaly test. „Tohle je zkouškové období,“ vysvětlila nám Emma minulý týden. „To znamená, že teď musíme ukázat, co všechno jsme se naučily.“ „Jako když my dostaneme razítko, že jsme pěkně kreslili?“ ujišťoval se Teo. Emma se zasmála: „Přesně tak. Ale my místo razítka dostáváme známky.“

Ve školce nás navštívili tři králové. Jeden z nich byl vlastně tatínkův kolega pan Uhlík. Byl převlečený za Baltazara, ale my jsme ho stejně poznali. Za okny padal sníh a paní učitelka nám slíbila, že jestli vydrží mráz, zítra půjdeme sáňkovat.

...



Na jaře jsme ve školce dělali různé pokusy a chystali velikonoční výzdobu – barvili jsme velikonoční vejce a vyráběli panáčky, co jim rostou vlasy z trávy. Byla to velká zábava!

Emmě začal letní semestr, a tak nám vysvětlovala, co to znamená: „Máme hodně nových předmětů, kde se učíme spoustu zajímavých věcí!“ Její kamarádi z přírodovědecké fakulty například zkoumají včelky. Dokonce mají na střeše včelí úly, kde se o tyto pracovité tvory starají. S paní učitelkou Ivou jsme se tam šli podívat, abychom si je mohli prohlédnout! Pan profesor, co nás tam provázel, nám vysvětloval, jak to v takovém úlu funguje. „Těmhle včelkám se říká dělnice. Nosí do úlu nektar a vyrábějí z něj med,“ dodal.

Naše paní učitelka nám na střeše ukázala ještě další zajímavé věci: „Koukněte! Tady jsou dalekohledy. Když se přes ně podíváme, uvidíme celé město, a dokonce i naši školku!“ My jsme se dívali a hledali budovy, které známe.



...

Když se blížil konec jara a s ním i konec semestru a další obávané zkoušky, konala se největší oslava studentů – majáles. „Musíme si taky odpočinout,“ říkala Emma, když se s Davidem na majáles chystali. „Po těch všech zkouškách si zasloužíme trochu zábavy.“ „Majáles je nejlepší! Průvod, koncerty, spousta přátel,“ zaradoval se David. „Bude to super!“



A jak trávíme volný čas my? Taky si rádi užíváme chvíle se svými blízkými. Třeba při setkání rodičů s dětmi u ohně, které pro nás v rámci majálesu pořádala školka. Teo a tatínek hráli fotbal kousek od ohniště, kde si ostatní děti se svými rodiči a paní učitelkou povídali nebo opékali buřty. „Tati, kopni už ten balón. Já ho chytím!“ volal Teo, když se míč kutálel na druhou stranu. Lea se zatím fotila. „Podívej, mami! Jsem žirafa!“ smála se, když strkala svůj obličej do výřezu v obrázku. Zastavili se za námi i Emma s Davidem. „Ahoj, jak se vám tady líbí?“ ptal se nás David a usmíval se. „Je to super zábava! Pojdte si taky opéct špekáčky,“ pozvali jsme je.

...

Když přišel červen a s ním konec školního roku, nastal čas rozloučení a oslav. Studenti se připravovali na zkoušky, ale ti z posledních ročníků, kteří už je měli úspěšně za sebou, se těšili na jeden z nejdůležitějších okamžiků – promoci!

„Dnes je můj velký den,“ usmíval se David a narovnal si kravatu. „Dneska dostanu diplom!“ Emma ho políbila na tvář. „Jsem na tebe pyšná. Teď je z tebe oficiálně pan doktor!“

A ani my jsme nezůstali pozadu. I ve školce jsme měli slavnostní den – naši vlastní malou promoci. V září půjdeme do první třídy, a tak jsme se rozloučili se školkou. Všichni předškoláci měli na sobě kostým. Naše paní učitelka Iva říkala, že jsme jako z pohádky!

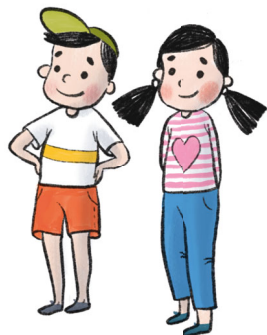
„Dávej pozor, nebo tě sním!“ dělal si Teo v kostýmu zajíčka legraci z Ley, která byla převlečená za mrkvičku.

Měli jsme krátké vystoupení a maminka i tatínek seděli v první řadě a tleskali. „To bylo krásné,“ šeptla maminka dojatě. „Už jsou tak velcí!“ „A připravení na další dobrodružství,“ dodal tatínek.

A tak jsme se všichni rozloučili – David s univerzitou a my se školkou. A i když jsme každý šli trochu jiným směrem, jedno je jisté: všichni jsme udělali velký krok kupředu.



# POSTAVY



**Teo a Lea** jsou pětiletá dvojčata, která milují dobrodružství. Oba jsou vždy plní energie a nadšení pro nové zážitky. Rádi objevují svět kolem sebe a zvou všechny, aby se k nim přidali na jejich cestách plných zábavy a objevování.



**Maminka Dana** je městská architektka, která neustále něco kreslí, měří a plánuje. Její práce vyžaduje kreativitu a preciznost, a proto s sebou vždy nosí brašnu plnou výkresů a pravítek. Dana má však tendenci svou brašnu zapomínat na různých místech, takže často potřebuje pomoc s jejím hledáním.



**Tatínek Adam** je chemik a pracuje na univerzitě. Rád bere Tea a Leu do své laboratoře, kde jim ukazuje různé zkumavky a vědecké přístroje. Doma pak společně provádějí různé zábavné pokusy, kterými děti učí o vědě hravou formou.



**Emma** je čerstvou studentkou vysoké školy a ráda tráví čas se svými mladšími sourozenci Teem a Leou. Poslouchá jejich příběhy a zážitky z celého dne. Spolu se svým přítelem Davidem často bere děti na dobrodružné výlety, při nichž společně objevují nová místa.



**Arno** je chameleon, který patří Teovi a Lee. Rád se vydává na dobrodružné výpravy s rodinou. Jeho zvědavost ho často zavede na různá místa, kde se zdrží déle, než by měl, až ho děti občas nemohou najít.



**Karel** je Davidův pes. Je vždy plný energie a radosti. Věrně doprovází na dlouhých procházkách Emmu s Davidem. Karel je velmi hodný a vždy pečlivě dohlíží na Tea a Leu, když jsou spolu venku, což je někdy opravdu potřeba.



**David** je studentem posledního ročníku vysoké školy a doufá, že úspěšně složí státnice a stane se lékařem. Když si potřebuje odpočinout od studia, rád chodí na dlouhé procházky se svou přítelkyní Emmou a pejskem Karlem. David je vždy ochoten pomoci s hlídáním Tea a Ley, když jsou spolu venku.



**Pan Uhlík** je Adamův kolega z práce. Má vždy trochu obavy, když Adam bere děti do laboratoře. Bojí se, že by mohly něco rozbít nebo způsobit nepořádek. Přesto má děti rád a snaží se je podporovat v jejich zájmu o vědu, i když je to někdy náročné.



**Linda** má ráda černou barvu a nejčastěji ji potkáte s nosem zabořeným do knížky, protože moc ráda čte. Právě nastoupila na vysokou školu, kde se seznámila s Emmou a staly se z nich velké kamarádky.



**Paní učitelka Iva** ze třídy Tea a Ley je laskavá a trpělivá a snaží se dětem vytvářet bezpečné a inspirativní prostředí. Vymýšlí pro děti různé hry a aktivity, ze kterých jsou nadšené. Děti ji mají moc rádi.

# JAK S KNIHOU PRACOVAT?

Hlavním cílem publikace [Naše univerzitní město](#) je vysvětlit dětem, co je to vysoká škola. Rádi bychom, aby univerzitní prostředí bylo pochopitelné pro každého, a to už pro předškoláky. Skrze tuto publikaci tak mohou rodiče (prarodiče, starší sourozenci apod.) dětem pomoci porozumět tomu, k čemu vysoká škola slouží a jak funguje. Ať už proto, že chtějí zdůraznit důležitost vzdělávání, nebo proto, že na vysoké škole sami studují, studovali, nebo dokonce pracují. Za pomoci ilustrací mohou děti sledovat průběh studia od jeho začátku přes období zkoušek až po jeho zakončení. Nechybí ani trávení volného času a jednotlivé fáze akademického roku. Aby děti lépe porozuměly tomu, co přesně se v jednotlivých fázích studia na univerzitě děje, jsou na jednotlivých dvoustranách zobrazeny obdobné činnosti a události, které samy prožívají během školního roku v mateřské škole. Akademický a školní rok totiž mají mnoho společných rysů, které spojují studenty a děti v jejich cestě za poznáním.

Akademický rok je období, během něhož se střídají období výuky, zkoušek a volna. Sestává ze dvou semestrů (zimního a letního) a stejně jako školní rok obvykle začíná na podzim a končí v létě. Na sedmi dvoustranách knihy mohou děti zároveň pozorovat proměny ročních období a také se prostřednictvím ilustrací setkat s tématy, jako jsou svátky (Halloween, Vánoce, Tři králové, Velikonoce), handicap, ekologie nebo hudba.

Součástí tištěné knihy jsou úkoly, které přímo vycházejí z jednotlivých dvoustran a jsou snadno pochopitelné z popisů na zadní straně knihy. V této kapitole však naleznete jejich podrobnější popis. Další část je primárně určena učitelům a učitelkám v mateřských školách, kteří by chtěli na tematiku vysokých škol navázat, protože ve spolupráci s rodinnými příslušníky jsou to právě oni, kdo kompetentně a odborně seznamují děti se světem a připravují je na běžný život. V této části tak najdete popisy jednotlivých dvoustran ([Ahoj školko!](#); [Školka od rána do večera](#); [Vánoce, Vánoce přicházejí](#); [To zvládneme!](#); [Školka hrou](#); [Hurá ven!](#); [Školko, měj se!](#)) a vybrané aktivity, které na ně volně navazují a jejichž cílem je přinést inspiraci a rozvíjet nastíněná témata.

## Aktivity vycházející z obrázků v knize

### Čtecí obrázky (dvoustrany)

#rozvoj řeči   #rozvoj slovní zásoby  
#fantazie   #postřeh

Dvoustrany jsou plné různých situací a příběhů, které mohou děti vyprávět. Na každé z nich nalezneme naše průvodce Tea a Leu – někdy s rodinou, jindy s kamarády ze školky. Děti tak mohou vyprávět, co Teo a Lea na obrázku dělají, s kým tam jsou apod. Z hlavních postav se na všech dvoustranách vyskytují pouze dvojčata Teo a Lea a jejich chameleon Arno, ostatní důležité postavy se objevují na většině dvoustran, ale ne na všech. Děti tedy mohou odpovídat na otázky KDO? (osoba/osoby), CO DĚLÁ? (činnost), S ČÍM? (předmět), S KÝM? (osoba/osoby) atd. Stejně tak mohou děti vyprávět příběhy odkazující na jiné části obrázku a popisovat, co dělají další postavy.



Ve školce se mohou děti ve vyprávění střídat – vyprávět může dítě, jež drží vyprávěcí předmět, který je k tomu ve třídě určen (vyprávěcí kamínek, hračka apod.). Lze také použít vyprávěcí kostky (viz níže).

## Hledání schovaných předmětů

#fantazie #postřeh #počítání  
#pravolevá orientace #orientace v prostoru

Na každé dvoustraně je schovaný chameleon **Arno**, který barevně splývá s okolím, proto může být těžší ho objevit.

Na každé dvoustraně je schovaná také **maminčina brašna** s výkresy a pravítky – děti pomáhají mamince brašnu najít.

Pro každou dvoustranu jsme navíc vybrali 10 předmětů, které mají děti na dvoustraně vyhledat. Tento seznam je vždy vyobrazen v rohu dvoustrany. První z předmětů se na dvoustraně vyskytuje vícekrát (nanejvýš 5krát) a jednotlivá vyobrazení se od sebe mohou drobně lišit, např. je předmět jinak natočený apod., ale vždy jsou předměty ve stejné barvě – to slouží k rozvoji počítání, pravolevé orientace a orientace v prostoru.



Lze navázat aktivitou hledání předmětů v místnosti: děti je donesou na hromadu a potom mohou řešit, jakou mají barvu, nebo to, z jakého materiálu jsou předměty vyrobené (kov, dřevo, keramika...).

## Návazné aktivity k jednotlivým dvoustranám

V následujícím soupisu naleznete ke každé dvoustraně stručný popis a dvě různé navazující aktivity. Každá dvoustrana je situována do jiného prostředí:

Ahoj školko!

Začátek studia nás zavede do informačního centra univerzity.

Školka od rána do večera

Tato ilustrace ukazuje, jak se bydlí na studentských kolejích a obědvá v univerzitní menze.

Vánoce, Vánoce přicházejí

S hlavními hrdiny si užijeme vánoční trhy na náměstí.

To zvládneme!

Na této dvoustraně zavítáme na filozofickou fakultu během zkouškového období.

Školka hrou

Zde se s dětmi vydáme na exkurzi na přírodovědeckou fakultu.

Hurá ven!

Prostřednictvím této ilustrace se podíváme do univerzitního science centra a na majáles.

Školko, měj se!

Na této dvoustraně zavítáme na promoci lékařů.

Všechny níže popsané aktivity volně navazují na konkrétní dvoustrany a většinu z nich lze využít i při práci s dalšími dvoustranami v knize (případně i při jiných příležitostech). Jedna z aktivit je vždy zaměřena na tvoření, dále jsou zde hry, pracovní listy apod. U každé činnosti je napsáno, v jakém prostředí má být prováděna (uvnitř, venku, případně obojí) a jakou oblast rozvíjí.

# Ahoj školko!

První dvoustrana je věnována začátku akademického roku a začátku studia na vysoké škole vůbec. Dění je situováno na konec léta do prostředí informačního centra univerzity – najdeme zde knihovnu, kavárnu nebo kancelář, kde si studenti vyzvedávají identifikační karty. V pravém dolním rohu je umístěna mateřská škola, v níž se první den školního roku větší děti vítají s kamarády po prázdninách a nejmenší děti jdou do školky poprvé.



## Výroba vyprávěcích kostek

#uvnitř #tvorba #rukodělné #fantazie  
#jemná motorika #slovní zásoba

Vyprávěcí kostky si paní učitelka může nachystat sama pro různé příležitosti a pro různá témata, nebo je může vyrábět spolu s dětmi. Děti lze rozdělit do skupinek, kdy každá vytváří kostku na jiné téma (např. čtyři skupinky – každá vyrábí kostku související s jedním ročním obdobím), nebo mohou vyrábět jednu kostku dohromady. Na kostce mohou být znázorněny např. aktivity vztahující se k ročním obdobím či obrázky s předměty typickými pro dané roční období, nebo mohou vycházet přímo z dané dvoustrany apod.



Návod k vytištění  
naleznete v příloze.



## Vyprávěcí kostky a jejich využití

#uvnitř #fantazie #slovní zásoba #rozvoj myšlení a tvořivosti  
#podpora rozvoje řeči #rozvoj slovní zásoby

**Vyprávění** – dítě hodí kostkou a to, co na kostce padne, musí použít během svého vyprávění.

**Pantomima** – když jsou na vyprávěcí kostce zachyceny aktivity, dítě si stranou od ostatních hodí kostkou a ostatním neukáže, co mu padlo, ale aktivitu jim pomocí pantomimy předvede. Ostatní pak hádají, co za aktivitu dítě předvádělo.

**Hledání předmětů** – na kostce mohou být předměty svázané s jednotlivými dvoustranami publikace, nebo to mohou být předměty, které se běžně vyskytují ve školce. Paní učitelka hodí kostkou a děti hledají daný předmět, buď na obrázku, nebo ve třídě.

# Školka od rána do večera

Život na vysoké škole zahrnuje nejen studium, ale často se jedná o velkou životní změnu spojenou se stěhováním do jiného města. Dvoustrana tedy zachycuje prostředí kolejí, kde mnozí studenti bydlí, a menzy, kam studenti, ale také vyučující chodí na obědy. Podobně i děti ve školce mají své místo pro odpočinek a pro stravování. Ve spodní části obrázku najdeme opět školku – tentokrát lze nahlédnout do ložnice a do jídelny. Velká část zimního semestru probíhá na podzim, proto jsou okolo budov stromy s barevným listím, děti pouštějí draka a slaví Halloween.



## Výroba draka

#uvnitř #tvorba #rukodělné #fantazie  
#jemná motorika #spolupráce s rodinou

Celá třída tvoří spolu s paní učitelkou jednoho draka, děti mají rozdělené úkoly – někdo kreslí obličej, někdo chystá mašle na ocas, někdo kostru draka atd. Výsledný drak může sloužit jako podzimní dekorace ve školce.

Aktivita je vhodná jako součást komunitní akce pro rodiny, kdy děti draka vyrábějí se svými rodinnými příslušníky.



Návod k vytištění  
naleznete v příloze.



## Pracovní list – drak

#uvnitř #fantazie #jemná motorika #barva  
#rozvoj zrakového vnímání #poznávání tvarů

Pracovní list s obrázkem draka lze využít několika způsoby:

Jako puzzle – paní učitelka obrázek rozstříhá na libovolný počet dílků (podle věku dětí, při opakování aktivity může učitelka zvyšovat obtížnost rozstřiháním na více dílků).

Jako omalovánka, kterou si děti mohou vybarvit podle své fantazie.

Drak na obrázku má jako ozdobu na ocase místo obvyklých mašlí různé geometrické tvary (čtverec, hvězdička, kolečko, trojúhelník). Slouží tedy také k poznávání jednotlivých tvarů, děti je mohou např. vybarvovat podle zadání paní učitelky (a učí se tak barvy).



Pokud jsou ve třídě předměty daných tvarů, lze navázat aktivitou na poznávání tvarů podle hmatu (se zavřenýma/zavázanýma očima).



Pracovní list k vytištění  
naleznete v příloze.

# Vánoce, Vánoce přicházejí

Konec zimního semestru na vysoké škole se překrývá se začátkem zimy a s adventním časem. Jedná se o období, kdy se všichni těší na Vánoce a lidé se scházejí v centru města na vánočních trzích. Také studenti mají více volného času, a to nejen na učení, ale i na odpočinek. Postupně všichni odjíždějí domů za svými rodinami. Děti ve školce se účastní vánočních besídek a vyrábějí dekorace. Naši třídu předškoláků vidíme na náměstí zpívat vánoční koledy.



## Vánoční tvoření

#uvnitř #tvorba #rukodělné #fantazie #Vánoce  
#jemná motorika #spolupráce s rodinou #propojení generací

V adventním období můžete uspořádat komunitní akci pro rodiny dětí (rodiče, prarodiče apod.), která slouží k prohloubení vzájemné spolupráce mezi mateřskou školou a rodinami. Takovou akcí může být společné tvoření – děti s rodinnými příslušníky mohou vyrábět různé vánoční dekorace, vánoční přáníčka, zdobit perníčky apod. Součástí může být i občerstvení, případně ochutnávka cukroví.

Obdobná akce nemusí být jen pro rodiny s dětmi, ale MŠ se může propojit s dobrovolníky z řad seniorů (různé kluby seniorů). Ne všechny děti mají příležitost se ve svém okolí se staršími lidmi setkat. Z toho důvodu je podobná akce dobrou příležitostí, jak tyto dva světy – dětský a svět seniorů – propojit a pomoci dětem pochopit problematiku stárnutí skrze neformální mezigenerační učení.



V příloze naleznete k vytištění návody na výrobu řetězů na vánoční stromek z popcornu a z papíru.



## Na detektivy

#uvnitř #venku #rozvoj zrakové paměti  
#rozvoj zrakového vnímání #postřeh

Soubor obsahuje čtyři karty s devíti obrázky. Karty paní učitelka rozstříhá a jednotlivé obrázky rozmístí na stěnu (na stůl, na stromy v lese) blízko sebe. Kolik obrázků vybere, záleží na ní a na zralosti dětí. Ty dostanou minutu (nebo i déle podle uvážení paní učitelky) na to, aby si karty s obrázky prohlédly. Potom se otočí zády a paní učitelka jeden obrázek vyřadí. Na znamení „TEĎ“ se děti otočí a musí zjistit, který obrázek chybí. Vyhrává ten, kdo chybějící obrázek určí první.



Když karty s obrázky ke hře na detektivy vytisknete 2krát, lze je využít také jako **pexeso**, které tvoří 72 karet (36 dvojic).



Karty ke hře **Na detektivy** k vytištění naleznete v příloze.

# To zvládneme!

Zkouškové období na vysoké škole je časem intenzivního studia a ověřování nabytých znalostí, studenti tráví hodiny učení v knihovnách a studovnách. Na fakultách vládne klid, a pokud tam zrovna neprobíhá zkoušení, v posluchárnách je většinou prázdno a v kancelářích najdeme pouze zaměstnance při práci. Děti ve školce samozřejmě žádné zkoušky neskládají, čekají na ně však různé aktivity rozvíjející jejich dovednosti. Zimní zkouškové období probíhá na začátku kalendářního roku, kdy se také slaví svátek Tří králů, zima je v plném proudu a všichni, kdo mají zrovna volno, si užívají zimních radovánek.



## Výroba sněhových vloček z papíru

#uvnitř #tvorba #rukodělné  
#fantazie #zima #jemná motorika

Zimní období přímo vybízí k tvoření sněhových vloček z papíru. Děti při vystřihování zlepšují nejen jemnou motoriku, ale zároveň při navrhování vlastních tvarů rozvíjejí svou fantazii. Hotovými výtvary mohou vyzdobit okna nebo nástěnky ve školce.



Na jaře můžeme vystříhat vločky z barevných papírů a dolepit jim žluté středy, aby vznikly **květiny**, případně lze papíry nejprve ozdobit pastelkami, fixami, vodovými barvami či foukacími fixami. Střed je možné nalepit z obou stran a květy pak umístit jako dekoraci na okno, nebo dolepit i špejli a zapíchnout je do květináče (v tomto případě je lepší květiny vystřihovat z pevnějšího papíru).



Návod k vytištění  
naleznete v příloze.



## Hra na vidoucího

#handicap #nevidomí #uvnitř #venku  
#rozvoj hmatové percepce #rozvoj časoprostorové orientace

**Pomůcky:** šátky na zavázání očí

Všem dětem se zavážou oči šátkem a musí mlčet. Potom paní učitelka jednomu z nich šátek sundá. Na její pokyn pak mohou nevidoucí začít hledat vidoucího. Ten teď hraje proti všem ostatním, kteří ho hledají a chytají. Může před nimi uhýbat, zalézt pod stůl (neměl by tam zůstat schovaný) nebo někam do kouta, ale pokud ho některý nevidoucí chytí, zůstane stát. Nevidoucí se nejdříve rukama přesvědčí, jestli má ten, koho chytil, šátek na očích, pokud nemá, snaží se ho poznat po hmatu. Potom vysloví jeho jméno – to je jediný okamžik, kdy smí nevidoucí během hry promluvit. Jestliže nevidoucí pozná, koho chytil, hra končí a volí se nový vidoucí jako na začátku. Pokud ale řekne nesprávné jméno, hra pokračuje. Vidoucí na sebe smí upozorňovat a mást ostatní děti.

S ohledem na bezpečnost je tato hra vhodná pro menší počet dětí.

# Školka hrou

Jakmile skončí zimní zkouškové období, začíná letní semestr a s ním spojená výuka. Na této dvoustraně tak můžeme vidět přednášky v učebnách a pokusy v laboratořích na přírodovědecké fakultě, kam děti z mateřské školy vyrazily na exkurzi. Děti ve školce se učí pomocí her a pokusů, podobně jako vysokoškoláci. Letní semestr z velké části probíhá na jaře, ilustrace proto zachycuje rozkvétající přírodu, ale i velikonoční dekorace.



## Výroba travních panáčků

#uvnitř #tvorba #rukodělné #fantazie  
#jemná motorika #zodpovědnost #příroda

Na jaře se probouzí příroda, začíná růst tráva, rozkvétají květiny a pučí listy na stromech. V tomto období je vhodné zařadit aktivity právě s touto tematikou. Proto jsme připravili návod na výrobu travních panáčků (neboli vlasatých hlaviček). Při výrobě panáčka děti rozvíjejí jemnou motoriku a zároveň také fantazii. Současně je tato aktivita má vést k zodpovědnosti, protože se musí o své travní panáčky starat (zalévat je), aby jim vyrostla krásná zelená kštice.



Návod k vytištění  
naleznete v příloze.



Jako variantu na téma klíčení lze zvolit zasazení odkrojků z kuchyně – konec póru, celeru, petržele, jarní cibulky apod. Odkrojek stačí dát do sklenice s vodou, každé tři dny vodu měnit a počkat.



## Pracovní list – Velikonoce

#uvnitř #fantazie #jemná motorika  
#barva #rozvoj zrakového vnímání

Pracovní list lze využít jako puzzle, nebo jako omalovánka.

Jako puzzle – paní učitelka obrázek rozstříhá na libovolný počet dílků (podle věku dětí, při opakování aktivity může učitelka zvyšovat obtížnost rozstřiháním na více dílků).

Jako omalovánka – děti ji mohou vybarvit podle své fantazie, nebo podle zadání paní učitelky (učí se tak barvy).

# Hurá ven!

Při náročném studiu si studenti musí také odpočinout, a tak svůj volný čas věnují různým mimoškolním aktivitám, jako je sport, návštěvy muzeí a science center nebo kulturní a společenské akce. Prostřednictvím této dvoustrany zavítáme na jednu z největších akcí pořádaných právě pro studenty – majáles, při němž se na přelomu jara a léta oslavuje mládí a studentský život. Studenti ho tráví ve společnosti přátel, potkáme je v průvodu nebo na koncertě. Stejně jako vysokoškoláci i nejmenší děti rády tráví čas se svými blízkými, např. při setkání rodičů s dětmi u ohně, které pořádá školka.



## Výroba rumbakoulí z recyklovaných materiálů

#uvnitř #tvorba #rukodělné #fantazie #jemná motorika  
#hudba #rozvoj sluchového vnímání #ekologie

Hudební nástroje jsou přirozenou součástí světa a hra na ně patří u dětí k oblíbeným aktivitám. Mohou s nimi doprovázet různé hry a v neposlední řadě si mohou některé jednoduché nástroje samy vyrobit. Výrobu hudebních nástrojů lze spojit s výchovou k ekologii, kdy je tvoříme z materiálů, které bychom jinak vyhodili (krabice od bot, staré noviny apod.). Zde uvádíme návod na výrobu rumbakoulí z prázdných plastových obalů z čokoládových vajíček a plastových/dřevěných lžic. V příloze naleznete také návod na výrobu rumbakoulí ze starých novin a ruliček od toaletního papíru, do jejichž výroby se mohou děti pustit doma s rodiči.



Návod k vytištění  
naleznete v příloze.



Z odpadových materiálů, jako jsou krabice od bot, kelímky od jogurtů apod., lze vyrobit i různé další hudební nástroje, např. různé bubínky, případně s pomocí gumy (gumiček) také „strunné“ nástroje.



Pokud vyrobíme několik rumbakoulí s různými náplněmi (na pohled by měly vypadat stejně), lze je využít k rozvoji sluchového vnímání. Děti budou hádat, jaká náplň v dané rumbakouli je, každá bude totiž znít jinak.



## Sardinky

#handicap #nevidomí #pohybová #uvnitř #podpora rozvoje řeči #rytmus  
#rozvoj artiklace #rozvoj časoprostorové orientace #rozvoj sluchového vnímání

**Pomůcky:** šátky na zavázání očí

Dětem zavážeme oči (mohou je jen zavřít, ale nesmí podvádět) a v místnosti je rozmístíme tak, aby byly co nejdál od sebe. Náhodně určíme jedno z dětí, ze kterého se stává sardinka. Jakmile vydáme pokyn, dají se děti do pohybu a opakují: „Jsem sardinka.“ (Paní učitelka může tleskáním udávat rytmus.) Vybraný hráč tato dvě slova zpočátku také opakuje, ale za chvíli se schová a mlčí. Ostatní chodí a hledají ho. Kdo ho najde, zmlkne a přimáčkne se k němu. Hraje se, dokud všichni nejsou součástí hejna sardinek.

Aktivita je vhodná pro starší děti (předškoláky). Z důvodu bezpečnosti by děti během aktivity neměly běžat.



Venkovní variantou hry Sardinky může být hra **Kynoucí těsto**. Dětem zavážeme oči (mohou je jen zavřít, ale nesmí podvádět) a rozmístíme je tak, aby byly co nejdál od sebe. Náhodně určíme jedno z dětí, které se stává kynoucím těstem. Jakmile vydáme pokyn, dají se děti do pohybu a vždycky, když na někoho narazí, zeptají se „Kyneš?“. Pokud dotyčný není kynoucím těstem, odpoví „Nekynu“ a jdou oba dál, ale pokud ano, neodpoví nic – a ten, kdo se zeptal, ho chytí za ruku a jdou spolu. Děti se zavázanýma očima nesmí běhat a ty, které jsou součástí těsta, nesmí před ostatními utíkat, ale mohou jen uhýbat. Hra končí, když se všichni stanou jedním „těstem“.

S menšími dětmi lze hru hrát i bez zavázaných očí s tím, že učitelka vybere na začátku více dětí, které se stanou kynoucím těstem. V průběhu hry tak děti tvoří skupinky, které se postupně spojují v jedno těsto.

## Školko, měj se!

Konec akademického roku, který se pro mnohé studenty pojí i se závěrem studia, je stejně jako konec docházky do mateřské školy obdobím loučení. Studenti i předškoláci se připravují na další životní etapu a nové zážitky. Završení studia si zaslouží slavnostní ceremoniál. Zatímco ostatní studenti mají v tomto období opět plno práce s učením, studenty posledních ročníků po úspěšném složení závěrečných zkoušek čeká promoce. Podobná slavnost je připravena i pro předškoláky, kteří se chystají do první třídy. V obou případech jde o radostnou událost odehrávající se v přítomnosti rodiny a přátel.



### Výroba jmenovek na nástěnku



#uvnitř #tvorba #rukodělné #fantazie #barvy  
#jemná motorika #rozvoj vzájemného poznávání

Výroba jmenovek je vhodnou aktivitou buď na začátek školního roku, kdy se děti poznávají a seznamují, nebo v posledním ročníku mateřské školy před nástupem do 1. třídy na konci školního roku – aktivitu lze využít k diskusi o odchodu ze školky a o nových výzvách, které na děti ve škole čekají.



Návod k vytištění  
naleznete v příloze.



K vybarvení obrázku mohou děti namísto konvenčních barev (pastelky, vodovky apod.) použít i **rostliny, které barví**, tj. květiny (pampeliška), ale i ovoce nebo zeleninu (borůvky, červená řepa). Např. všechny části pampelišky výrazně barví, děti tak jednotlivými částmi mohou nakreslit vlastní pampelišku.



### Jak pijí květiny?

#uvnitř #příroda #rostliny #barvy  
#rozvoj zrakového vnímání #rozvoj myšlení

Zábavná aktivita **Jak pijí květiny?**, během níž si děti obarví bílé květy, je vhodná na jaře nebo v létě jako podnět k diskusi o rostlinách a o tom, jak se o ně starat (zalévání apod.).



Návod k vytištění  
naleznete v příloze.

# KDE JSME ČERPALI INSPIRACI...?

- 3 hudební nástroje, které si s dětmi snadno vyrobíte doma.* Online. Mamiee.cz. Dostupné z: <https://www.mamiee.cz/a/3-hudebni-nastroje-ktere-si-s-detmi-snadno-vyrobite-doma>. [cit. 2025-01-30].
- Brýdová, Monika. *Vánoce tradičně: Jak na papírové vločky? Zavzpomínáme na základku.* Online. Blesk.cz. 2013. Dostupné z: <https://hobby.blesk.cz/clanek/hobby-moje-hobby/223204/vanoce-tradicne-jak-na-papirove-vlocky-zavzpominame-na-zakladku.html>. [cit. 2025-01-30].
- Čáp ztratil čepičku.* Online. Hranostaj.cz. Dostupné z: <https://www.hranostaj.cz/hra1472>. [cit. 2025-01-30].
- Day, Renee, a kol. *Jak vyrobit sněhovou vločku z papíru.* Online. Wikihow.cz. Dostupné z: <https://www.wikihow.cz/Jak-vyrob-it-sn%C4%9Bhovou-vlo%C4%8Dku-z-pap%C3%ADru>. [cit. 2025-01-30].
- Hudební chvílka ve školce: Jak si vyrobit hudební nástroje a zvukové hračky?* Online. Vseprodetskeskupiny.cz. 2021. Dostupné z: <https://vseprodetskeskupiny.cz/hudebni-chvilka-ve-skolce-jak-si-vyrob-it-hudebni-nastroje-a-zvukove-hracky/>. [cit. 2025-02-03].
- Jak vyrobit draka.* Online. Papelote.cz. Dostupné z: <https://www.papelote.cz/jak-vyrob-it-draka/>. [cit. 2025-01-30].
- Návod na výrobu draka.* Online. Skolnisvet.cz. Dostupné z: <https://www.skolnisvet.cz/navod-na-vyrobu-draka/>. [cit. 2025-01-30].
- Nelešovská, Alena, a Svobodová, Jana, eds. *Hry jako prostředek rozvoje komunikačních dovedností předškolního a mladšího školního věku.* Olomouc: Votobia Praha, 2004.
- Oulehlová, Martina, a Mudriková, Veronika. *Motivační experimenty a aktivity v biologii rostlin aneb jak přitáhnout pozornost žáků k rostlinám.* Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019.
- Ozdobte dětský pokoj vánočními řetězy. Zvládnou je vyrobit samy děti!* Online. Living.iprima.cz. 2018. Dostupné z: <https://living.iprima.cz/vanoce/ozdobte-detsky-pokoj-vanocnimi-retezy-zvladnou-je-vyrob-it-samy-deti>. [cit. 2025-01-30].
- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání od 1. září 2021.* Online. Gov.cz. 2021. Dostupné z: <https://msmt.gov.cz/vzdelavani/predskolni-vzdelavani/opatreni-ministra-zmena-rvppv-2021>. [cit. 2025-01-30].
- Sardel.* Online. Hranostaj.cz. Dostupné z: <https://www.hranostaj.cz/hra260>. [cit. 2025-01-30].
- Vánoční řetěz z papíru a popcornu.* Online. Tvoreni.eu. 2020. Dostupné z: <https://www.tvoreni.eu/vanocni-retez-z-papiru-a-popcornu/>. [cit. 2025-01-30].
- Velikonoční DIY: Tvoříme travní vlasaté panáčky.* Online. Bellarose.cz. Dostupné z: <https://atmosfera.bellarose.cz/velikonocni-diy-tvorime-travni-vlasate-panacky/>. [cit. 2025-01-30].
- Výroba vyprávěcích kostek.* Online. Metodická příloha k časopisu Ben Já Mína. Duben 2023. Dostupné z: <https://benjamina.skaut.cz/metodiky-k-casopisu/>. [cit. 2025-01-30].

# PŘÍLOHY



## Návod na výrobu vyprávěcích kostek

#uvnitř #tvorba #rukodělné #fantazie  
#jemná motorika #slovní zásoba

Vyprávěcí kostky si paní učitelka může nachystat sama pro různé příležitosti a pro různá témata, nebo je může vyrábět spolu s dětmi. Děti lze rozdělit do skupinek, kdy pak každá skupinka vytváří kostku na jiné téma (např. čtyři skupinky – každá vyrábí kostku související s jedním ročním obdobím), nebo mohou vyrábět jednu kostku dohromady. Na kostce mohou být znázorněny např. aktivity vztahující se k ročním obdobím či obrázky s předměty typickými pro dané roční období, nebo mohou vycházet přímo z dané dvoustrany apod.

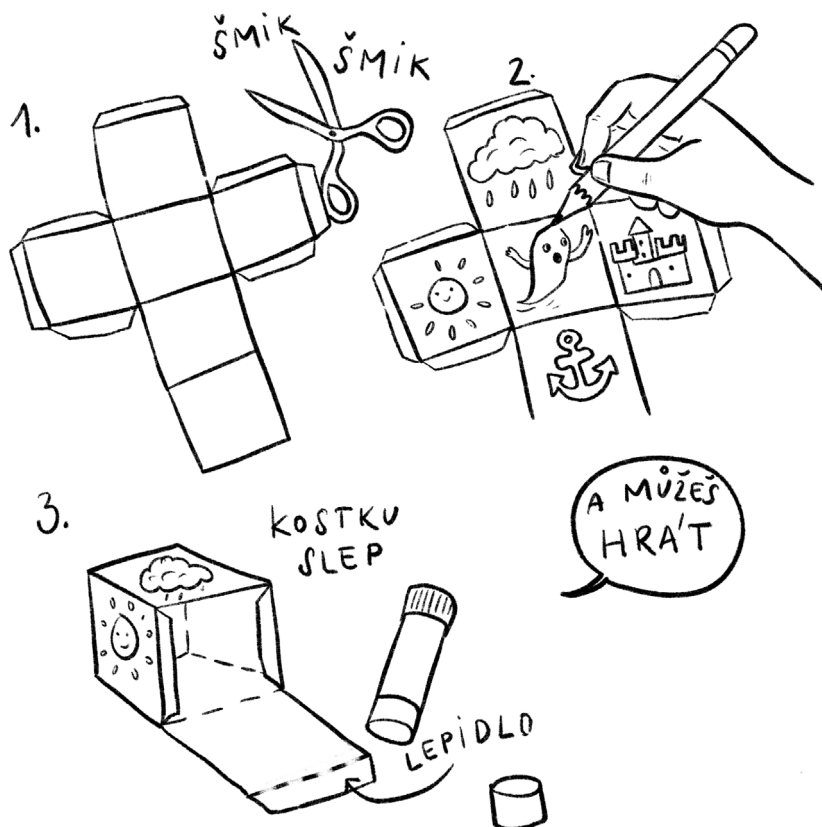
**Pomůcky:** čtvrtka s předtištěnou rozloženou kostkou, nůžky, potřeby na kreslení/malování (pastelky, fixy, voskovky apod.), lepidlo

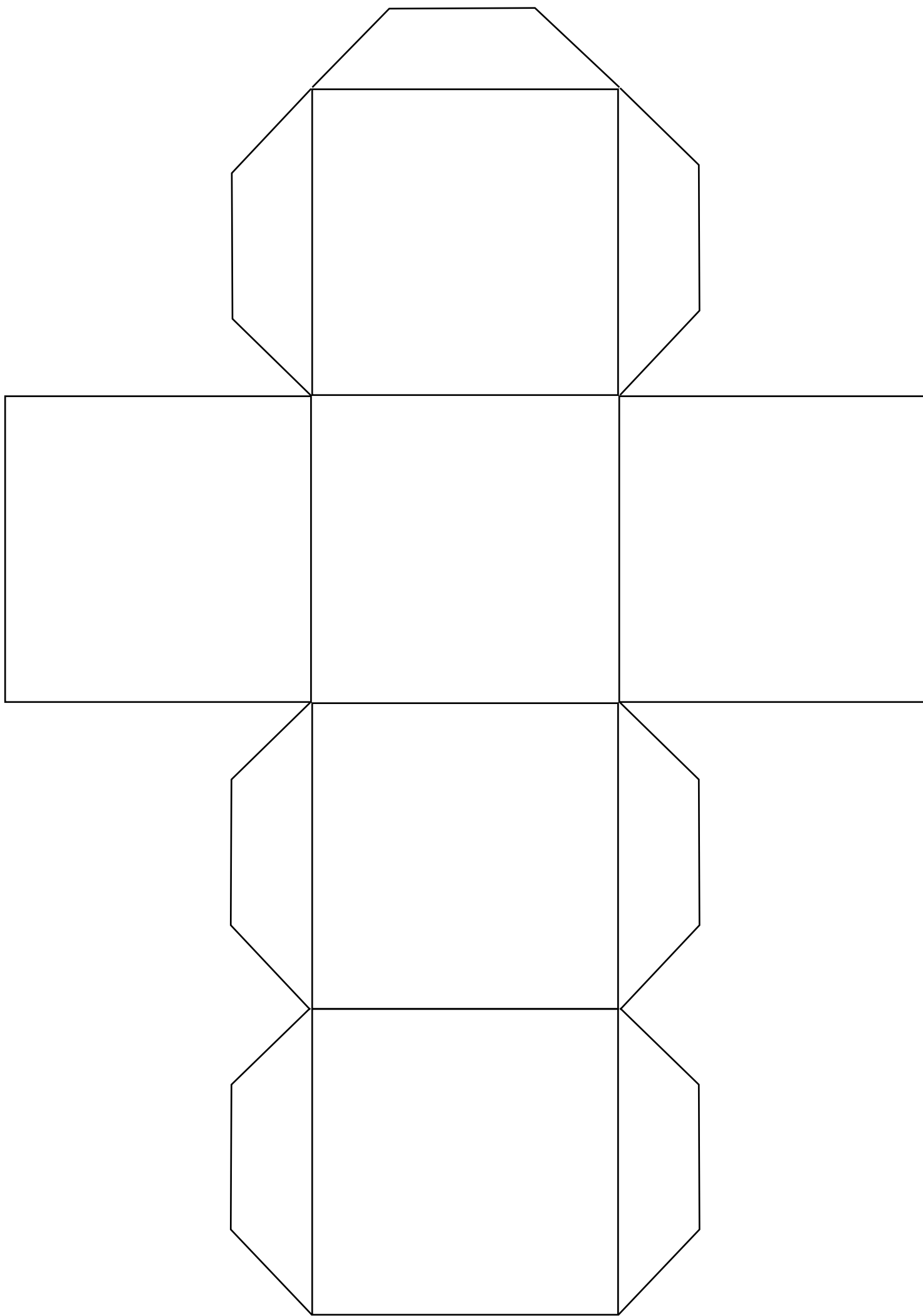
### Postup:

1. Vystříhnete předlohu ke slepení kostky.
2. Na jednotlivá políčka kostky nakreslete obrázky (různé aktivity/předměty související se zadaným tématem).
3. Slepíte kostku a nechte ji zaschnout.



Lze použít i větší hotovou kostku (např. ze dřeva), na jejíž stěny se nalepí obrázkové kartičky ve velikosti jejích stran.





## Návod na výrobu draka

#uvnitř #tvorba #rukodělné  
#fantazie #jemná motorika

Celá třída tvoří spolu s paní učitelkou jednoho draka, děti mají rozdělené úkoly – někdo kreslí obličej, někdo chystá mašle na ocas, někdo kostru draka atd. Výsledný drak může sloužit jako podzimní dekorace ve školce.

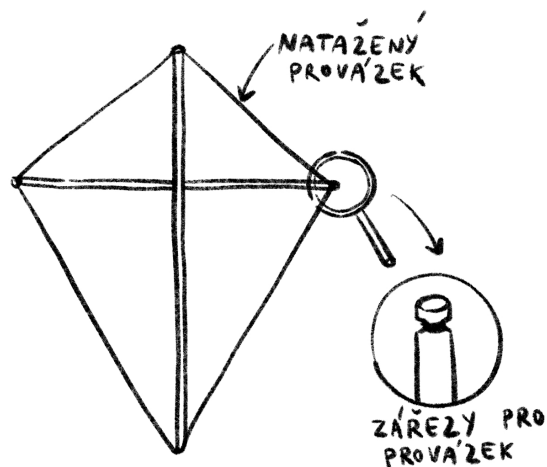
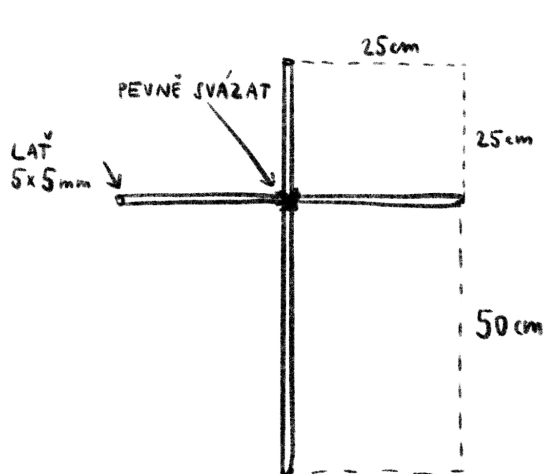
Aktivita je vhodná jako součást komunitní akce pro rodiny, kdy děti draka vyrábějí se svými rodinnými příslušníky.

**Pomůcky:** dvě lehké dřevěné laťky (např. delší 75 cm, kratší 50 cm), papír (hedvábný, novinový, balicí), krepové papíry (nebo mašle, proužky látky – na ocas), pevný tenký provázek (na svázání těla), silnější a těžší provázek (na ocas a pouštění, cca 25 m), potřeby na malování (vodovky, fixy, pastelky...), lepidlo, nůžky

### Postup:

#### 1. Kostra

Nachystejte si dvě laťky – jednu kratší a druhou delší (velikost zvolte podle toho, jak velkého draka chcete). Laťky k sobě svažte tenkým provázkem do kříže tak, aby kratší byla přivázaná v polovině a delší ve dvou třetinách. Na koncích obou laťek udělejte zářezy, kterými po obvodu konstrukce natáhnete provázek. Tím se kostra draka zpevní.

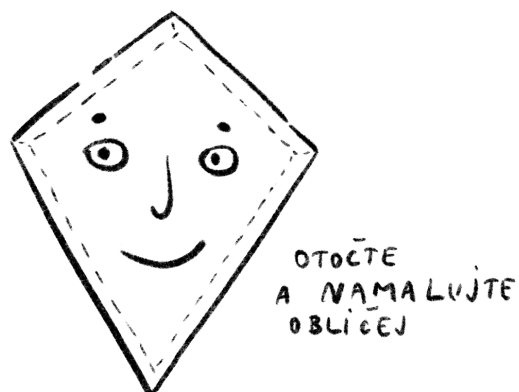
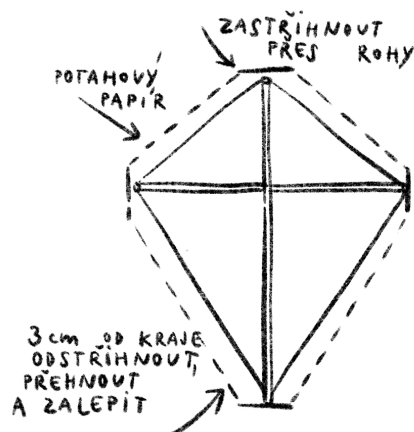


## 2. Tělo

Kostru draka položte na papír, obkreslete ji a k obrysu přidejte přesah cca 3 cm. Poté obrys vč. přesahu vystříhněte a v každém rohu vystříhněte malé „véčko“.

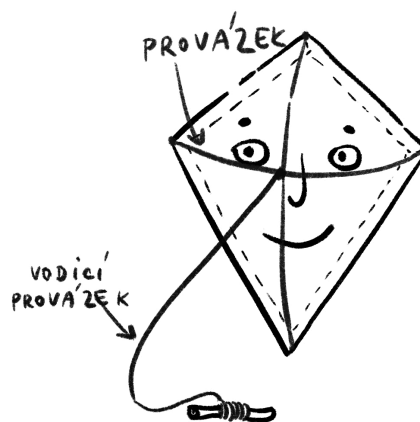
V tuto chvíli mohou děti drakovi namalovat obličej a ozdobit ho podle svých představ. Musí jen dávat pozor, aby se papír neprotrhl.

Až bude obličej draka hotový, položte papír pomalovanou stranou na stůl a přiložte k němu konstrukci draka. Přesahující části papíru přehněte přes provázek (papír musí být dostatečně napnutý) a přilepte lepidlem. Lepidlo nechte dobře zaschnout. Aby se papír neodchlipoval, než lepidlo zaschne, můžete ho upevnit pomocí kolíčků na prádlo.



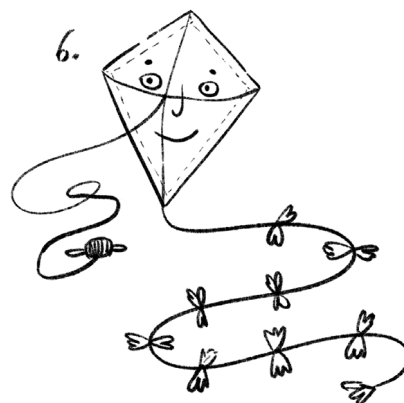
## 3. Vodicí provázek

Po zaschnutí lepidla otočte draka směrem k sobě a na každou laťku přivažte jeden provázek, který připevníte na obou koncích. Oba provázky musí být o něco delší než laťky. Vezměte provázky do prstů a tam, kde se kříží, k nim přivažte vodicí provázek namotaný na cívce, pomocí nějž budete draka ovládat ze země.



## 4. Dračí ocas

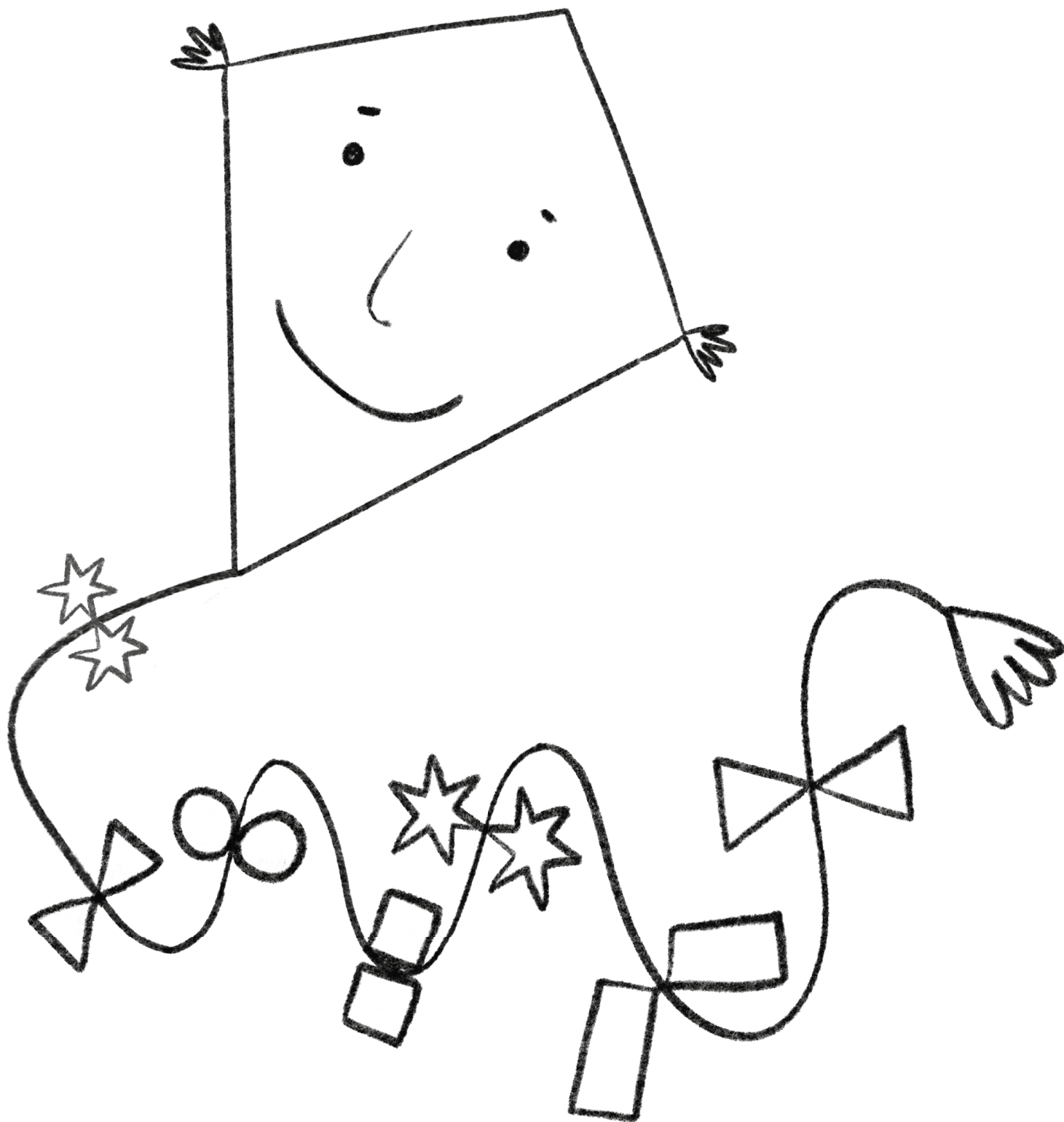
Dračí ocas vyrobíme z provázku a krepového papíru, mašliček, nebo proužků látky. Ty na provázek navažte v pravidelných rozstupech. Ocas by měl být přibližně dvaapůlkrát delší než tělo draka a je třeba dbát na to, aby nebyl příliš těžký.



## Pracovní list – papírový drak

### Jak lze pracovní list použít?

**Puzzle** (rozstříhejte na libovolný počet dílků podle věku dětí, při opakování aktivity lze zvyšovat obtížnost rozstříháním na více dílků); **omalovánka**; **poznávání tvarů** (místo mašlí jsou na ocase geometrické tvary); **vybarvování podle určených barev** (opět lze využít geometrické tvary na ocase).

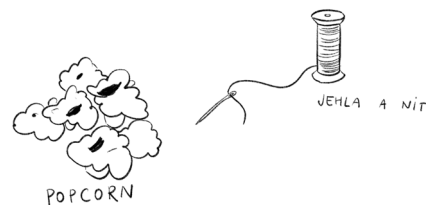


## Návod na výrobu řetězu na vánoční stromek z popcornu

#uvnitř #tvorba #rukodělné  
#fantazie #Vánoce #jemná motorika

Výrobu vánočního řetězu z popcornu zvládnou i menší děti, jen je potřeba dávat pozor, aby se nepíchly jehlou.

**Pomůcky:** popcorn (volitelně také další ozdoby – brusinky, rozinky apod.), nůžky, jehla, pevná nit, igelit (ubrus)



### Postup:

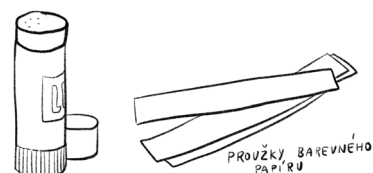
1. Nejprve si nachystejte pracovní plochu – na stůl roztáhněte jako podložku igelit nebo ubrus, který se může umazat. Bude pak menší nepořádek a bude se lépe uklízet. Do misek si připravte jednotlivé ozdoby.
2. Vezměte si dostatečně dlouhou nit – podle toho, jak dlouhý řetěz chcete mít –, na jednom konci udělejte uzlík a na druhý navlékněte jehlu. Potom už opatrně napichujte jednotlivé ozdoby a navlékejte je jako korálky. Pořadí záleží jen na vaší fantazii.



## Návod na výrobu řetězu na vánoční stromek z papíru

#uvnitř #tvorba #rukodělné  
#fantazie #Vánoce #jemná motorika

**Pomůcky:** barevné papíry ve velikosti A4, nůžky, lepidlo



### Postup:

1. Barevné papíry nejprve rozstříhnete po délce na polovinu a potom každou z nich nastříháte příčně na proužky o šířce cca 1 cm. Paní učitelka může na papír obyčejnou tužkou vyznačit čáry, podle kterých budou děti stříhat.
2. Z papírových proužků slepujete jednotlivá očka řetězu. Každý proužek papíru vždy provlékněte předcházejícím očkem a teprve poté slepte. Barevným kombinacím se meze nekladou – lze střídat různé barvy, nebo udělat řetěz jednobarevný.



## Karty ke hře Na detektivy / Pexeso

#uvnitř #venku #rozvoj zrakové paměti  
#rozvoj zrakového vnímání #postřeh

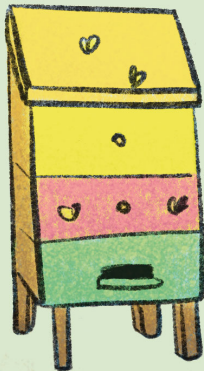
Soubor obsahuje čtyři karty s devíti obrázky. Karty paní učitelka rozstříhá a jednotlivé obrázky rozmístí na stěnu (na stůl, na stromy v lese) blízko sebe. Kolik obrázků vybere, záleží na ní a na zralosti dětí. Ty dostanou minutu (nebo i déle podle uvážení paní učitelky) na to, aby si karty s obrázky prohlédly. Potom se otočí zády a paní učitelka jeden obrázek vyřadí.

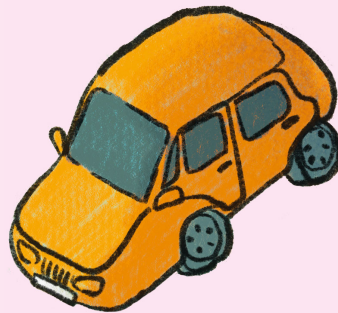
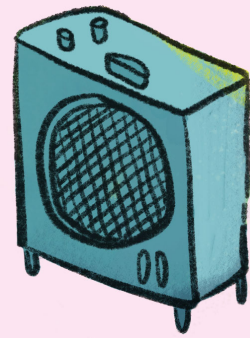
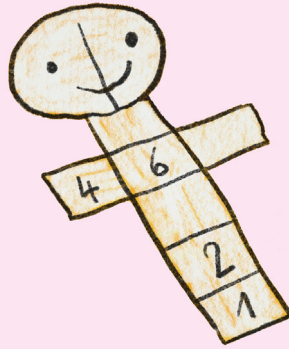
Na znamení „TEDŽ“ se děti otočí a musí zjistit, který obrázek chybí. Vyhrává ten, kdo chybějící obrázek určí první.



Obrázky ke hře na detektivy lze využít také jako **pexeso**, které tvoří 72 karet (36 dvojic).









## Návod na výrobu sněhových vloček z papíru

#uvnitř #tvorba #rukodělné  
#fantazie #zima #jemná motorika

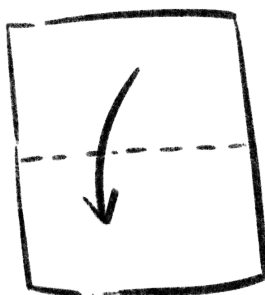
Zimní období přímo vybízí k tvoření sněhových vloček z papíru. Děti při vystřihování zlepšují nejen jemnou motoriku, ale zároveň při navrhování vlastních tvarů rozvíjejí svou fantazii. Hotovými výtvary mohou vyzdobit okna nebo nástěnky ve školce.

**Pomůcky:** papír, nůžky, tužka (nepovinné)

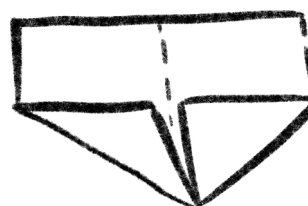


### Postup:

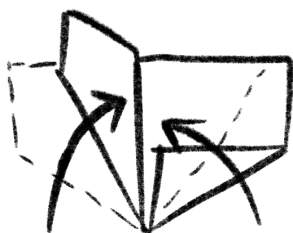
1. Přeložte arch papíru na polovinu. Stačí běžný kancelářský papír ve velikosti A4. Papír otočte skladem k sobě. Ve skladu najděte střed papíru (můžete si pomoci naznačením přehybu napůl).



2. Potom na jedné straně vezměte spodní roh a přehněte ho přes střed nahoru. To stejné udělejte s druhou stranou. Vznikne vám trojúhelník.



3. Papír na obou stranách přehněte ještě jednou okolo založeného rohu. Nakonec papír přehněte ještě jednou v polovině. (Tip: Tentokrát směrem dozadu, bude se vám lépe vystřihovat.)

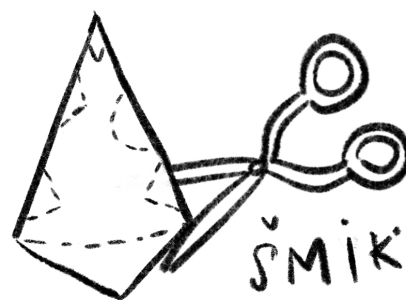


4. Vzor na stříhání si lze na složený trojúhelník nejprve předkreslit, anebo vystříhovat, jak vás právě napadne.

5. Odstříhnete vrchní (širší) část – měli byste stříhat přes všechny vrstvy papíru.

6. Teď začněte stříhat po stranách trojúhelníku. Můžete začít od jednodušších vzorů a pokračovat ke složitějším.

Při skládání držte papír pořád za špičku, tam bude střed výsledné vločky. (Čím jemnější budou průstříhy, tím detailnější vzor na vločce vznikne.) Jen dejte pozor, aby na hraně vždy zůstal alespoň kousek neprostřížený, jinak by se vločka při rozložení rozpadla na jednotlivé kusy. Nakonec vločku rozložte.



Na jaře můžete vystříhat vločky z barevných papírů a dolepit jim žluté středy, aby Vám z toho vznikly **květiny**, případně lze papíry nejprve ozdobit pastelkami, fixami, vodovými barvami či foukacími fixami. Střed je možné nalepit z obou stran a květy pak umístit jako dekoraci na okno, nebo dolepit i špejli a zapíchnout je do květináče (v tomto případě je lepší květiny vystříhovat z pevnějšího papíru).

## Návod na výrobu travních panáčků

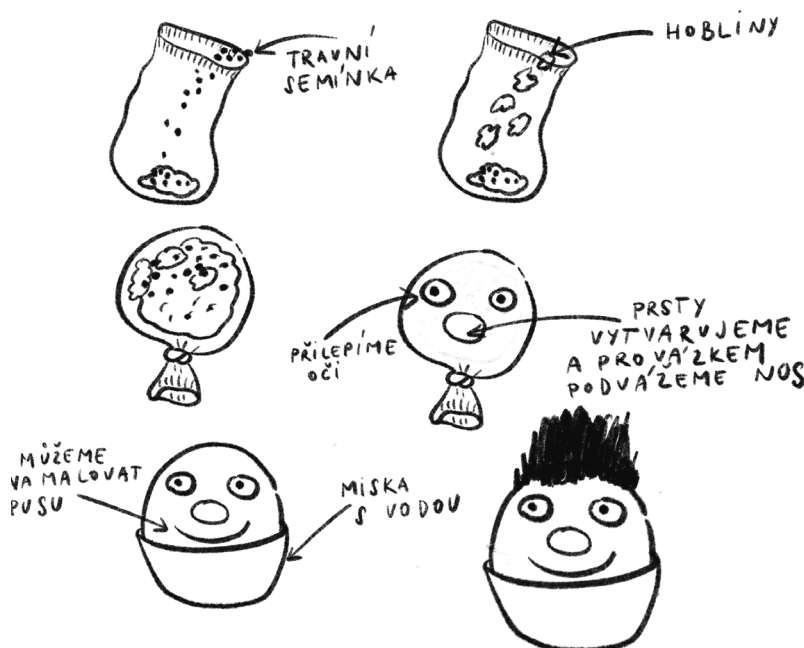
#uvnitř #tvorba #rukodělné #fantazie  
#jemná motorika #zodpovědnost #příroda

Na jaře se probouzí příroda, začíná růst tráva, rozkvétají květiny a pučí listy na stromech. V tomto období je vhodné zařadit aktivity právě s touto tematikou. Proto jsme připravili návod na výrobu travních panáčků (neboli vlasatých hlaviček). Při výrobě panáčka děti rozvíjejí jemnou motoriku a zároveň také fantazii. Současně je tato aktivita má vést k zodpovědnosti, protože se musí o své travní panáčky starat (zalévat je), aby jim vyrostla krásná zelená kštice.

**Pomůcky:** silonky (nejlépe silonkové ponožky), nůžky, provázek, potřeby k dozdobení (pohyblivá očička, knoflíky, fixy, mašle...), tavná pistole, semínka (tráva, řeřicha, obiloviny), hobliny, miska, voda

### Postup:

1. Vezměte jednu silonkovou ponožku (případně ustrihněte kus nohavice silonek a na jednom konci uvažte pevný uzel, silonku otočte a uzlík schovejte dovnitř).
2. Do ponožky vsypte hrst semínek a vyplňte několika hrstmi hoblin. Vzniklou kouli dobře zavažte a přebývajícím koncem silonky ponechte, bude sloužit k lepšímu vsakování vody do hoblin.
3. Pomocí prstů vytvarujte nos, jeho velikost záleží na vaší fantazii. Nos podvažte kouskem provázku. Obdobně můžete po stranách vytvarovat ouška.
4. Nyní přichází na řadu zdobení. Pomocí tavné pistole přilepte na hlavičku očička, případně další ozdoby. S tím dětem pomůže paní učitelka.
5. Nakonec hlavu celou ponořte na 10 minut do mísy s vodou a nechte hobliny důkladně nasáknout. Poté hlavičku přeneste do menší misky a vodu dolévejte už jen do ní. Za pár dnů panáčkoví začnou růst zelené vlasy. Pokud jste použili travní semeno, můžete vlásky různě zastříhovat, tvořit culíčky apod.



Jako variantu na téma klíčení lze zvolit zasazení odkrojků z kuchyně – konec pórku, celeru, petržele, jarní cibulky apod. Odkrojek stačí dát do sklenice s vodou, každé tři dny vodu měnit a počkat.

## Pracovní list – Velikonoce

### Jak lze pracovní list použít?

**Puzzle** (rozstříhejte na libovolný počet dílků podle věku dětí, při opakování aktivity lze zvyšovat obtížnost rozstřiháním na více dílků); **omalovánka**; **vybarvování** podle určených barev.



## Návod na výrobu rumbakoulí z recyklovaných materiálů

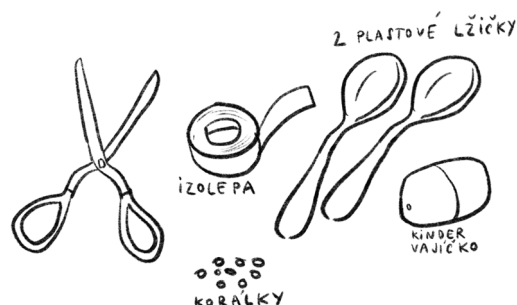
#uvnitř #tvorba #rukodělné #fantazie #jemná motorika  
#hudba #rozvoj sluchového vnímání #ekologie

Hudební nástroje jsou přirozenou součástí světa a hra na ně patří u dětí k oblíbeným aktivitám. Mohou s nimi doprovázet různé hry a v neposlední řadě si mohou některé jednoduché nástroje samy vyrobit. Výrobu hudebních nástrojů lze spojit také s výchovou k ekologii, kdy je tvoříme z materiálů, které bychom jinak vyhodili (krabice od bot, staré noviny apod.). Zde uvádíme návod na výrobu rumbakoulí z prázdných plastových obalů z čokoládových vajíček a plastových/dřevěných lžic. Zároveň uvádíme také složitější návod na výrobu rumbakoulí ze starých novin a ruliček od toaletního papíru, do jejichž výroby se mohou děti pustit doma s rodiči.

### Rumbakoule ze zavíracích obalů z čokoládových vajíček a plastových lžic

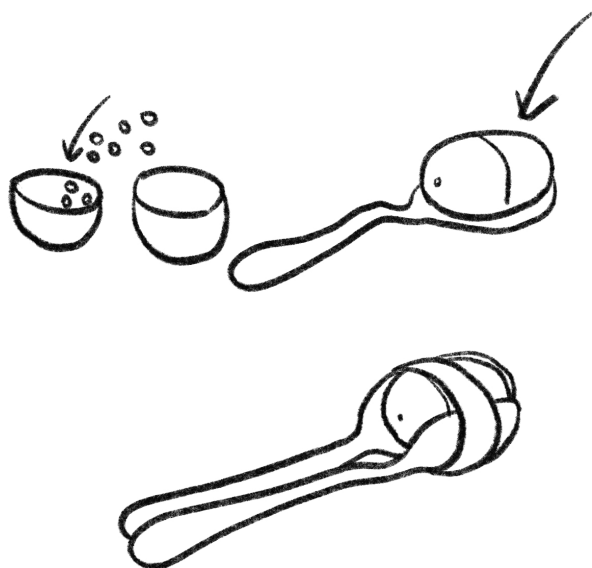
**Pomůcky:** zavírací obal z čokoládového vajíčka, 2 plastové lžice, lepicí páska

**Na náplň:** rýže, čočka, fazole, kuskus, korálky apod.



#### Postup:

Vezměte zavírací obal z čokoládového vajíčka, naplňte jej cca do jedné třetiny libovolnou suchou náplní (rýže, čočka apod.) a důkladně uzavřete. Potom k obalu z každé strany přiložte lžice a lepicí páskou je nahoře a dole slepte tak, aby obal nevypadával.



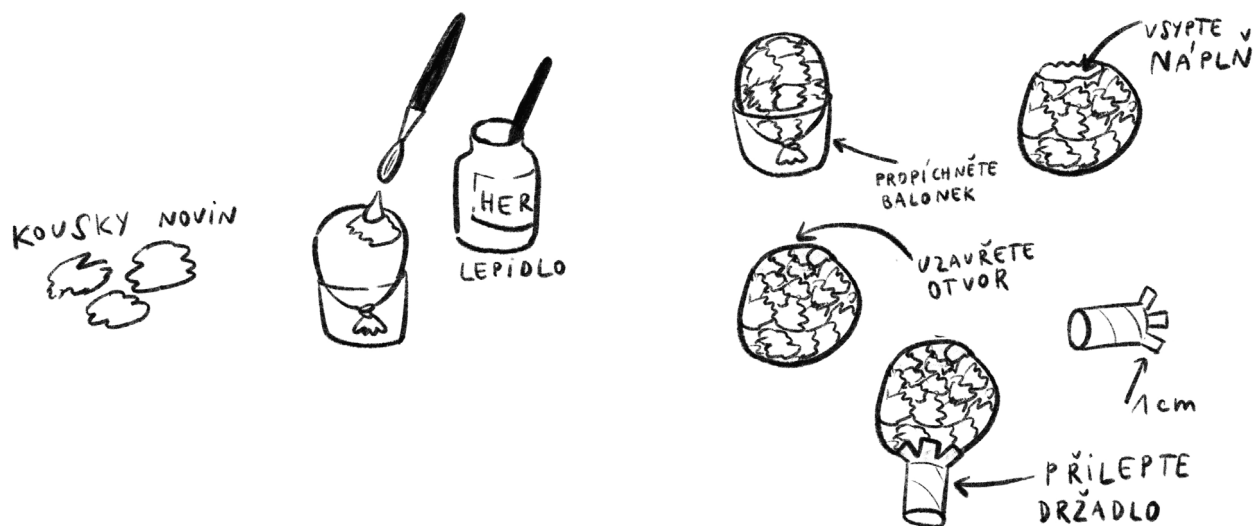
## Rumbakoule ze starých novin a ruliček od toaletního papíru

**Pomůcky:** staré noviny, nafukovací balonek, zavařovací sklenice, tekuté lepidlo (na tapety, klovatina), barvy (fixy, tempery), rulička od toaletního papíru, nůžky, štětec, tavná pistole

**Na náplň:** rýže, čočka, fazole, kuskus apod.

### Postup:

1. Nafoukněte balonek zhruba do velikosti kokosového ořechu a pevně zavažte. Takto nafouknutý balonek postavte do zavařovací sklenice, která poslouží jako stojánek.
2. Staré noviny (lze použít i barevné papíry) natrhejte s dětmi na malé kousky – neměly by být ani moc malé, ani moc velké, aby se na balonek dobře lepily.
3. Kousky papíru nalepujte na připravený nafouknutý balonek tekutým lepidlem. Používejte štětec, a kdykoli na balonku zaplníte trochu větší plochu, celou ji znovu přetřete lepidlem. Kousky papíru nalepujte tak, aby na balonku vznikla dostatečně silná vrstva.
4. S lepením pokračujte, dokud u zavázaného konce balonku nezůstane malá dírka (tou se potom do rumbakoule nasype náplň). Jakmile máte hotovo, nechte vzniklou skořápku důkladně proschnout (nejlépe několik dní).
5. Jakmile skořápky zaschnou, propíchněte balonek a vytáhněte ho ven. Skořápku naplňte libovolnou suchou náplní, která bude dobře chrastit (rýže, čočka apod.), a nalepením několika dalších kousků papíru ji uzavřete. Opět nechte důkladně zaschnout.
6. Aby z chrastítka vznikla rumbakoule, je třeba k němu připevnit držadlo. To vznikne z ruličky od toaletního papíru. Na jedné straně ruličku nastříhejte (nastříhy zhruba 1 cm dlouhé ve vzdálenosti cca 1 cm od sebe – dospělý může dětem předkreslit, kam až mají stříhat). Nastříhaný okraj ruličky ohněte směrem ven. Dospělý pak držadlo přilepí tavnou pistolí a rumbakoule je hotová. V tuto chvíli lze rumbakouli dozdobit podle vlastní fantazie.



Pokud vyrobíme několik rumbakoulí s různými náplněmi (na pohled by měly vypadat stejně), lze je využít k rozvoji sluchového vnímání. Děti budou hádat, jaká náplň v dané rumbakouli je, každá bude totiž znít jinak.

## Návod na výrobu jmenovek na nástěnku

#uvnitř #tvorba #rukodělné #fantazie #barvy  
#jemná motorika #rozvoj vzájemného poznávání

Aktivita je vhodná buď na začátek školního roku, kdy se děti poznávají a seznamují, nebo v posledním ročníku mateřské školy před nástupem do 1. třídy na konci školního roku – tak ji lze využít k diskusi o odchodu ze školky a o nových výzvách, které děti ve škole čekají.

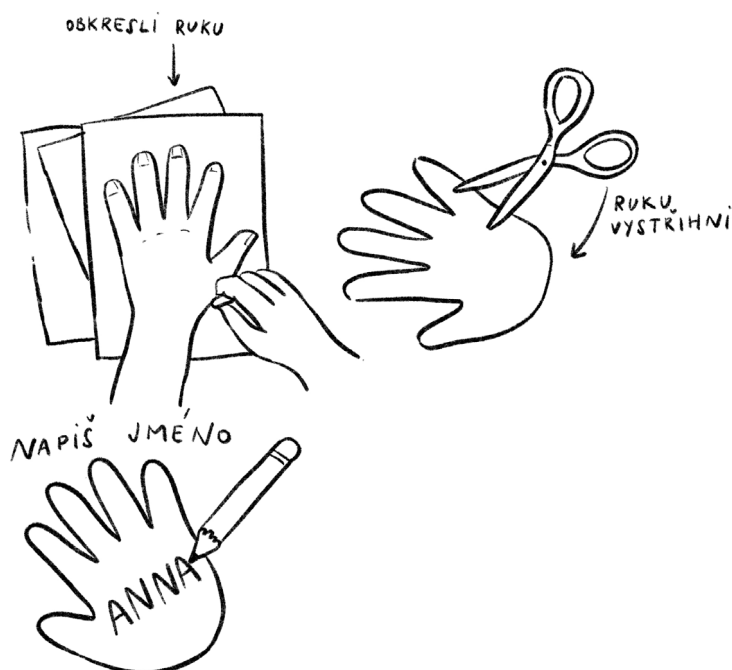
**Pomůcky:** papíry, obyčejná tužka, barvy (pastelky, voskovky, fixy apod.), černá fixa

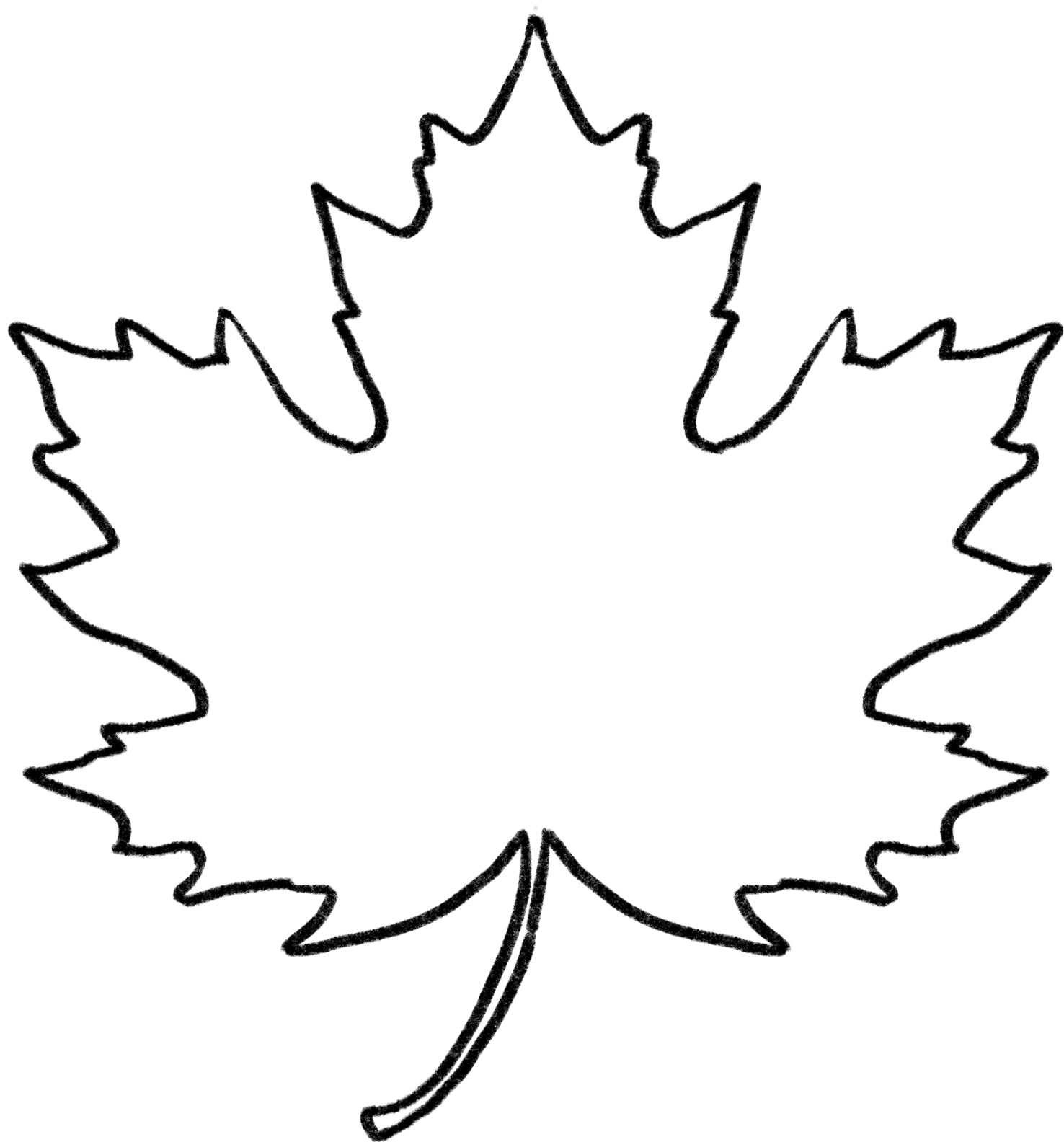
### Postup:

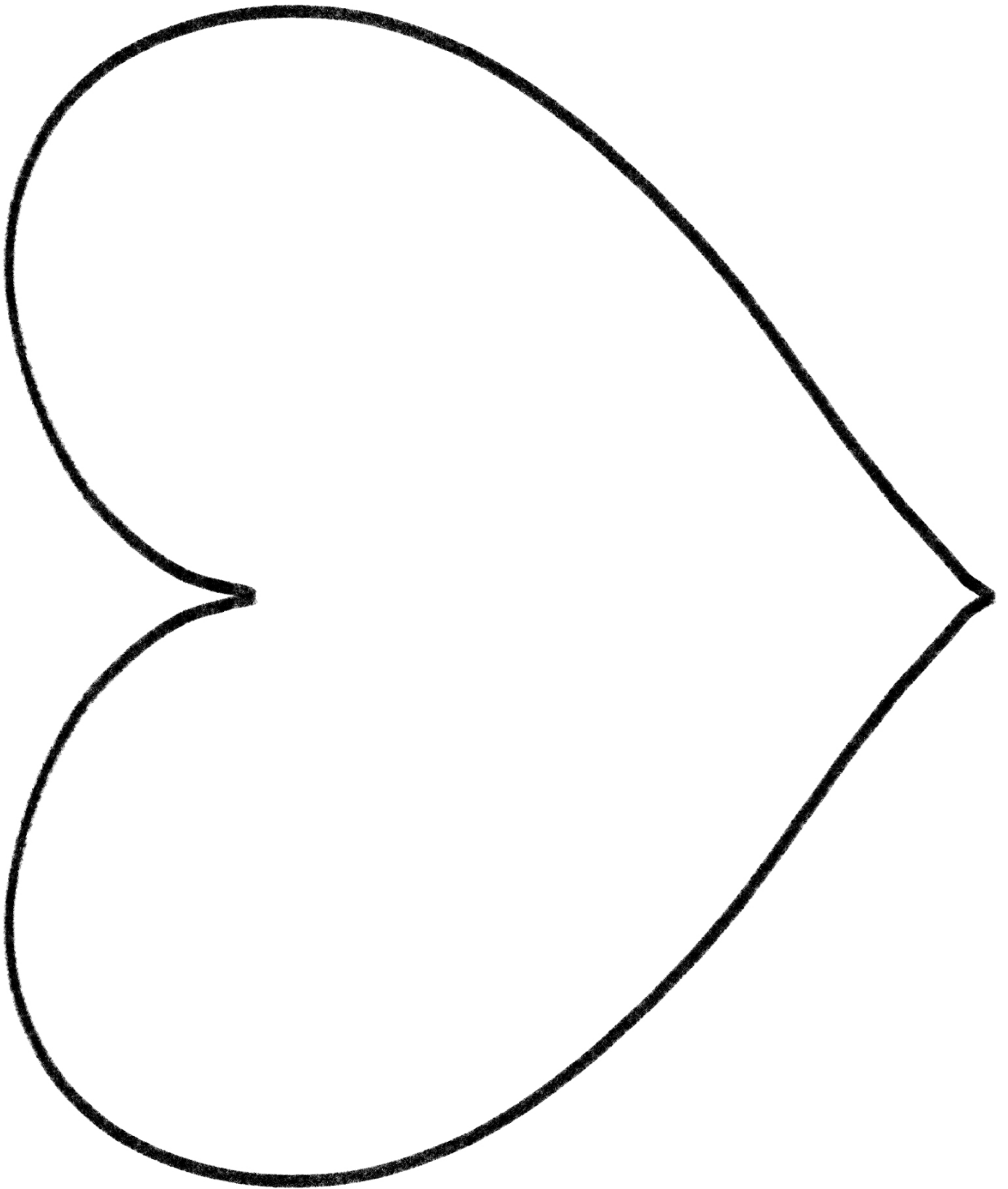
1. Na papír nejprve děti nakreslí obyčejnou tužkou jednoduchý tvar, do kterého lze vepsat jméno (např. srdíčko, lístek, květina apod., mohou také obkreslit svoji ruku, případně může paní učitelka dětem rozdat předtištěné obrázky – na dalších stranách naleznete k vytištění javorový list a srdce).
2. Následně obrázek vybarví podle své vlastní fantazie. Nakonec černou fixou tvar obtáhnou a paní učitelka dovnitř vepíše jejich jméno (předškoláci mohou napsat své jméno sami – nejprve obyčejnou tužkou, po kontrole paní učitelky jej mohou obtáhnout fixou).



K vybarvení obrázku mohou děti namísto konvenčních barev (pastelky, vodovky apod.) použít i **rostliny, které barví**, tj. květiny (pampeliška), ale i ovoce nebo zeleninu (borůvky, červená řepa). Např. všechny části pampelišky výrazně barví, děti tak jednotlivými částmi mohou nakreslit vlastní pampelišku.







## Návod k aktivitě Jak pijí květiny?

#uvnitř #příroda #rostliny #barvy  
#rozvoj zrakového vnímání #rozvoj myšlení

Vhodné na jaře nebo v létě jako podnět k diskusi o rostlinách a o tom, jak se o ně starat (zalévání apod.).

**Pomůcky:** květiny s bílými květy (karafiáty, chryzantémy, lze použít i listy čínské zelí apod.), potravinářské barvivo, sklenice, voda

### Postup:

Do sklenic nalijte vodu a v každé z nich rozmíchejte jiné potravinářské barvivo. Do každé sklenice vložte jednu květinu (předtím jí seřízněte stoněk). Zhruba po třech hodinách by se květiny měly začít zabarvovat. Výslednou barvu získají, když je necháme ve sklenicích přes noc. Děti mohou sledovat, jak květiny získávají vláhu („pijí“). Stoněk jedné z květin lze rozříznout napůl a každou polovinu stonku vložit do jiné sklenice. Květ by se měl zbarvit oběma barvami.

